

Pracovná skupina pre olejninu, proteínové plodiny a obilniny, 7. júna 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Olejninu a proteínové plodiny

Predseda Pedro Gallardo Barrena (ES).

Olejninu: situácia na trhu, výhľady a očakávaná produkcia

Zástupca PL informoval o medzinárodnej konferencii o biopalivách, ktorá sa konala v máji v Krakove za účasti asi 400 zástupcov z LT, LV, EE, CZ, SK a DE.

Diskusia: Sektor olejnin je v PL ziskový, majú výnimku na použitie neonikotínoidov na 3 roky. V UK, DK, SE, LV, BE, ES výnimky nemajú. (Výskyt škodcov je relatívne nízky napr. v DK). Situácia u repky je pozitívna vo viacerých krajinách: PL, IE, SE, DK a LV. Naopak, zmenšenie plôch repky hlásia AT, HU, ES, FR. Pozitívnu situáciu u slnečnice očakávajú v AT, ES, FR, priemernú v PT. Vo FI pestujú iba jarné plodiny, aktuálne testujú nové prostriedky na ošetrovanie osív, LV očakáva rekordnú úrodu pri využívaní nových možností bioochrany. Menej sójových plôch kvôli nerentabilnosti zaznamenáva IT, naopak vo FR zasiali väčšiu plochu ako minulý rok.

Proteínové plodiny: situácia na trhu, výhľady a očakávaná produkcia

Problémom sú nízke výkupné ceny a nízka ziskovosť v BE, LT, FI, IT, podľa ES chýba väčšia stimulácia poľnohospodárov. Nízky dopyt po strukovinách spôsobuje pokles osiatych plôch napr. v IE, PT, HU, DK, SE. Nárast produkcie predpokladajú v DE (pre potravinárske účely), v HU a AT (biovýroba), vo FR je situácia rovnaká ako vlani. Čo sa týka sóje, v PL narastá import z USA, v DE jej produkcia mierne rastie, v HU zas klesá.

Celkovo situácia ohľadom strukovín nie je pozitívna, FI navrhuje usporiadať európsku konferenciu o aspektoch pestovania proteínových plodín.

Bionafta

S podporou členských štátov zaviedla 12. februára 2019 Komisia antisubvenčné clá na dovoz bionafty z Argentíny a oznámila začatie antisubvenčného konania týkajúceho sa dovozu bionafty z Indonézie. Zástupca FR navrhuje to isté aj na bionaftu z Malajzie.

Nariadenie 2018/2001 (RED II): sekundárna legislatíva definujúca kritériá pre certifikáciu biopalív s nízkym rizikom pre nepriame zmeny využívania pôdy (ILUC)

Text nariadenia o prenesenej právomoci stanovujúci suroviny s vysokým aj nízkym rizikom pre nepriame zmeny využívania pôdy bol zverejnený v Úradnom vestníku dňa 21. mája 2019, do platnosti vstúpi 20. deň po zverejnení.

SPP po roku 2020: aktuálna situácia v inštitúciách EÚ

Od júla 2019 agendu prevezme Fínsko, proces prijímania správ k budúcej SPP bude pokračovať až po ustanovení nových výborov po letných prázdninách.

Obsahovo sú najväčšími úskaliaми ekoschémy, zastropovanie priamych platieb, nariadenie o CMO, definícia aktívneho poľnohospodára a kľúčový bude aj celkový rozpočet SPP.

Sekretariát Copa a Cogeca chce využiť pauzu v legislatívnom procese na prípravu dokumentu slúžiaceho ako možný návod na tvorbu strategických plánov SPP.

Európske voľby a ich výsledky (okružly stôl)

Sekretariát analyzoval nové rozdelenie mandátov v rámci politických frakcií (s UK aj bez). Vo výbore AGRI bolo zvolených 46% pôvodných poslancov, vo výbore ENVI iba 28%. O členstvo vo výbore AGRI sa usilujú aj europoslanci z CZ.

Pracovná skupina pre obilniny:

Predseda Jean-François Isambert (FR).

Očakávaná produkcia, situácia na trhu

Vo FI, DK a PL bola minuloročná produkcia nízka, tento rok hlásia priaznivejšie a stabilnejšie podmienky. V ES očakávajú pokles produkcie o 20%, dopyt uspokojujú dovozom z oblastí Čierneho mora, v IE pokryje produkcia iba tretinu dopytu, v PT je produkcia síce nízka, ale vysokokvalitná. V BE sú tohtoročné výhľady pozitívne, v SE a v HU (okrem zimných odrôd) tiež. LT trápia dopady ruského embarga (rušenie poľnohospodárskych podnikov, nízke ceny, problémy so suchom), v IT je problémom dovoz tvrdej pšenice z Kanady, vo FR sa pri exporte čaká na vývoj v Rusku a na Ukrajine, ceny stagnujú v oboch krajinách.

Prezentácia Guida Seedlera (DRV, DE) o situácii na trhu

Referoval o svetovej produkcii, medzinárodných trhoch s obilninami a o podieli ornej pôdy z celkovej rozlohy v roku 2014 oproti roku 1964. (Celá prezentácia je prílohou zápisu v českom jazyku.)

Trh ovplyvňujú: obchodná vojna medzi USA a Čínou, africký mor ošipaných.

Región Čierneho mora opäť určuje ceny obilnín, (Rusko – najvýznamnejší vývozca pšenice, Indonézia a Egypt – najväčší dovozcovia pšenice, Saudská Arábia a Čína – najväčší dovozcovia jačmeňa).

V EÚ rastie dopyt po kukurici, EÚ však v exporte zaostáva, naopak – Ukrajina svoju pozíciu rozširuje.

Hnojivá: antidumpingové opatrenia proti dovozu močoviny a dusičnanu amónneho z Ruska, Trinidadu a Tobagu a z USA

Sekretariát informoval o vykonávanom nariadení Komisie zo dňa 10. apríla 2019 (text zverejnený v Úradnom vestníku 11. apríla 2019), ktorým sa uvažuje dočasné antidumpingové clo na dovoz zmesi močoviny a dusičnanu amónneho pochádzajúcich z Ruska, Trinidadu a Tobagu a USA.

Sekretariát vyjadril svoje znepokojenie aj napriek dočasnosti tohto nariadenia, keďže náklady pre európskych poľnohospodárov v dôsledku tohto cla 46% alebo 50 eur/t, predstavujú zhruba 550 –

800 mil. eur v prvom roku a 1,3 - 2,6 mld. eur po 5 rokoch.

Nové nariadenie o uvádzaní hnojív na trh: sekundárne právne predpisy

Komisia v marci 2016 predložila v rámci akčného plánu pre obehové hospodárstvo svoj návrh nových pravidiel dodávania hnojivých výrobkov na trh v EÚ. Hlavným cieľom je podporiť veľkoobjemovú výrobu hnojív z domácich organických alebo druhotných surovín, teda aj premenu odpadu na živiny pre plodiny. Návrh nariadenia prijala Rada 21. mája 2019, schválený text bude zverejnený v Úradnom vestníku EÚ.